

БЫЛААНЫ ХАЛБАНГА СУОХ ТОЛОРУОХХА

Салга пилеткада промышленность сүүрү соруга социаль-экономикка, ордук тым хааайыстыбаты уонна иннини кытта сибээстээх салаалар сайдыытарын индустриальнай базаларын көтөтүгэ уонна тупсарыыга, производство техникескэй таһымын уонна көдүүүнү үрдэтүүгэ, бордунуусууна хаачыстыбатын тэрдүүтүн тупсарыыга буолар, — диир ССРС норуотун хааайыстыбатын 1971—75 с. с. сайынна-рымын биес сыллаах быһаныгар ССКП XXIV съездин Директиваларыгар ыбыллар.

Оройуон олохтоох промышленноһун биес предприятиелары ити соруктарынан сааһааран үлэллэр аналдаахтар. Ой эрэ-ри пилетка бастагы сылынаагы государственнай быдан-нарын промышленнай тэрилтэлэр дьыл 11 мыйын түмүгүнэн бистар мөлөхтүкү толорон иһэдэлэр.

Нэһилинньэни олох-дьаһах өттүнэн хаачыһар комбинат (директор таб. Макаров В. А.) ахсынны ыйга 47 тыһ. сорд. бордунуусуунаы өтөрөн атылдьаатарына эрэ бордунуусуунаы даһын толоруутаах. Комбинат аасыт ыйга 8,7 тыһ. сорд. эрэ бордунуусуунаы өтөрбүтэ. Итинэн комбинат үлэ тэтигин биллэрдик улаатыннарар сорунтаах.

Оройуоннаагы промкомбинат (директор таб. Кириллин П. Г.) үлэ биирдин көрүмнэринэн — дьаһабынай маһы тэийин, подпродукцияны өгөрүү соруахтарын толорор, оттон э-үүт оройуоннаагы комбинат (директор Григорьев Н. И.) өгөрүлүбүт арымын өргөн тэрилтэлэригэр суһаллыи ре-ализациялар эрэ түбэлтэлэригэр, былааннарын толоруохтара.

Лесотунтк былааннаах соруадагы кыл-мүчү эрэ толоро-ро сабадаланар. «Сельхозтехника» отделениета аһардас ахсынныга 13 тракторы өрөмүөнүгүр соруахтаах. Меха-низировааннай этэрээт, өрөмүөнүгүр мастарыскай үлэлэри-гэр ордук улахан бытаары таһыста.

Промышленнай тэрилтэлэр пилетка бастагы сыдмн го-сударственной былааннарын толорууларыгар итинни дыш-синиллэх балаһыаньа үөскээтэ. Пилетка бастагы сылын соруахтарын халбанга суох уонна үчүгэй хаачыстыбалаах-тын толорууттан биес сыллаах былаан туолуута улахан тутулуктааһын умнар табыллыбат.

Былааны толоруу — партийнай, государственнай дысси-плиннэни тутуһу мөккүтэ. Ити предприятиелар саһааһа-чыларын, партийнай, профсоюзнай уонна комсомольскай тэрилтэлэри элбэххэ эбээһинэстиир. Ылыммыт соруады то-доруута коллективны биир сылга-соруука түмүү, хас биир-дини үлэһини чопчу соруады тэрдик, иэни туолуутун бириэмэтигэр хонтуруоллаан, баар итэздэстэри туоратар эбии дьаһаллары ылан иһин, куоталаһыны тэрийин улахан суолталаахтар.

Сүүрү белгэнтону өгөрүлүбүт бордунуусуунаы бата-рымыга, бордунуусууа биирдин көрүмнэринэн уонна ассорти-меннарыннан тэрдиклибит соруахтарын толоруута, ис ре-зервэни таба туһаныыга, күнүтэ аһаан-суоттаан үлэлээһин-тэ уулуохха. Былааны толорууу хаачыһар биир сүүрү усулуобуйанан үлэ күнүн уонна техника күүһүн муну-турдук туһаныы, үлэни сменанан тэрийин буолаллар. Ити-ниэхэ соптөөх суолта бериллэхтээх.

Былааны толорбот биир да промышленнай предприятие суох буолуохтаах. Көрдөбүл итинни. Ахсынны ыйга үлэ тэрдиклибит хааангытааһар да тупсарыы, итэздэстэри су-һаллык туоратыы уонна кылаабынайа, хас биирдин пред-приятие былааннаах соруадаһын толорорун иһин биирдик-лээн үлэлиттэр үлэде эһиэтиэстэрин, киһилэр айар актив-ностарын үрдэтин, бэйэттөн тутулуктааһы барытын өгөрүү — бастагы уочараттаах уонна уталыһат сорук.

СНИМОККА: хангастан — Субуруускай аатынан совхоз Болтонотобуу отделениетын эдэр манньыскайтар комсо-молкалар Дария Полова уонна Дария Иванова. Киһилэр с-тинни ыйгаах үүт ыамын былаанын 106—137 бырыһыан тэсэрбүттара. Билигин кыһыгыны көмгэ үүт ыамын графигын тутуһар туһугар кыһаһаллар, биирбит тылларын толо-роо иһигэр охсуһаллар.

П. СЕДАЛИЩЕВ фотота.

БАРЫ ДОНДУЛАР ПРОЛЕТАРИЯДАРА, ХОЛВОУНГ!

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУЛААҔЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭҢИТТЭР
ДЕНУТАТТАРЫН ОРОЙУОН НААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чураничского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

1931 сыл алтынны
15 күнүттэн таһар

№149 (4106)

1971 сыл Ахсынны 14 күнү
ОПТУОРУННУН

Сыаната
2 харчы

Оройуон Советыгар эбии быыбарга депутатка кандидаттар

СИВЦЕВ АФАНАСИЙ АЛЕКСЕЕВИЧ

Афанасий Алексеевич Сивцев 1931 сыллаахха Чурапчы оройуонугар Сы-ланг нэһилигэр төрөөбүтэ. Киһи Сыланг сэттэ кылаас-таах оскуолатын бүтэрэн ба-ран нэһилиэк Советын ис-полкомун секретарынан. На-ра сельскэй кулуубун сө-биздиссэйинэн үлэлэтэ-битэ. 1948 сыллаахха Якутскайдаагы культурай-сырдатар училище библио-течнай отделениетыгар үө-рэнэ киирбитэ. Итиннэ бу-тэрэн баран Верхонискайга оройуоннаагы библиотекара библиотеканынан аһаммыта. 1952 сыл аһарыттан Вер-хонискай куорат культу-рын дьэтиин директорынан өрө таһаарыллыбыта. 1953—55 сс. оройуоннаагы культура отделын инспек-торынан, 1955—1961 сс. Боруулаах нэһилигэни Со-ветын исполкомун председа-телинан быыбарданал. 1961—1962 сс. бу нэһилигэни кулуун сөбиздиссэйинэн

үлэлээбитэ. 1962—1966 сс. «Адым-ча» совхоз рабочкомун председателинан быыбар-даммыта. Итинтэн салгыы Верхонискай оройуонун культурага отделын сөби-диссэйинэн үлэлээбитэ. 1966 сылтан бийири оро-йуонмутугар райсовет куль-турага отделын сөбиздисс-эйинэн аһаан үлэллэр. А.А. Сивцев 1962 сылтан ССКП чилиэнэ. Үс төгүлүтэ араас нэһиликтэр Советта-рын депутатынан быыбарла-нан дьон итэһэллэи чинэ-тээхтик толорбута. Киһи үлэлээбит көмүгэр үчү-сүл устата комсомольскай тэрилтэ секретарынан, түрт төгүл БИБСЛКС райкомун бюротун чилиэнни быы-бардаммыта. Билигин А.А. Сивцев ССКП райкомун чи-лиэннигэр кандидат, культу-ра үлэһиттэрин профсоюзун райкомун чилиэнэ, быйыл үһүс сылын райсовет ин-иэһи маһнаһы сүүһөт пар-

тийнай тэрилтэ секретары-нан быыбарданна.

А.А. Сивцев «В.И. Ле-нин» төрөөбүтэ 100 сыла туолуутун бэлэтээн. Кил-бизинээх үлэтин иһин меда-льщиан, «РСФСР-та тыһ ха-һаайыстыбатыгар социали-стическай куоталаһыы кы-һымылааһа» значогууун, РСФСР Культурага минис-терствотун уонна профсоюз КК, Саха АССР Культура-га министерствотун уонна культура үлэһиттэрин проф-союзун обкомун, ССКП райкомун, райсовет испол-комун Бочуотунай срамота-ларынан хас да төгүлүтэ наһараадаламмыта.

Карл Маркс аатынан колхоз колхозтаахтарынан оройуон Советыгар эбии быыбарга 3 №-дээх Бахсы-таагы быыбардыыр уоку-руктан депутатка кандида-тынан туруоруллубутун уокуруктааһы быыбар ко-миссията регистрациялаата.

КРИВОШАПКИН АЛЕКСЕЙ МИХАЙЛОВИЧ

Таб. Кривошапкин Алек-сей Михайлович 1932 сыл-лаахха Чурапчы оройуонун Болтоно нэһилигэр кол-хозтаах бааһынай кэргэни-гэр төрөөбүтэ.

Киһи 1949 с. Кытаанах сэттэ кылаастаах оскуола-тын үөрэнэн бүтэрэн барач, иһин сыл колхоз производ-ствотыгар үлэлээбитэ. 1952-

56 сс. Чурапчытаагы мөдү-линеца үөрэммитэ. 1956 с. Санкырыыр оройуонугар Куустуур начальнай оскуола-тын директорынан аһаан 1960 сылга дьэри үлэлэ-битэ.

1960—63 сс. «Ленин-скэй» совхозка (Верхонис-кай оройуон) рабочком председатели.

1963—69 сс. Орто Халы-ма оройуонун Ойуһардаах аһыс кылаастаах оскуолаты-гар директор.

1969 сылга төрөөбүт оройуонугар Чурапчыга кө-лөн Хадаар аһыс кылаас-таах оскуолатыгар 1971 сыл алтынныга дьэри директо-рынан үлэллэр. 1971 сыл алтынны ыйтан ыла Субу-руускай аатынан совхоз парткомун секретарынан үлэллэр.

Таб. Кривошапкин 1960 сылтан ССКП чилиэнэ. Ки-һи барыта аһыс сыл устата «Орто Халыма» совхоз Ойуһардаахтаагы отделени-тыгар, көлөн Эрпич Эрис-тин аатынан колхоз Ха-даардаагы биригээдэтигэр партийнай тэрилтэ секрета-рынан үлэлээбитэ.

1968 с. «Норуот үөрэди-митин туйгуна» значогу-нан наһараадаламмыта.

Оройуон Советыгар эбии быыбарга 8 №-дээх Харба-һайытаагы быыбардыыр уокуруктааһы депутатка канди-датынан таб. Кривошапкин А. М. туруоруллубутун уо-куруктааһы быыбар комис-сията регистрациялаата.

ПЕРМЯКОВ МИХАИЛ ЕФИМОВИЧ

Таб. Пермяков М. Е. 1932 с. Чурапчы оройуо-нун Сыланг нэһилигэр кол-хозтаах кэргэнигэр төрөө-бүтэ. 1951 сыл Чурапчытаа-гы педагогическай училище-ни үөрэнэн бүтэрэн баран начальнай кылаастарга учуутал идэтин ыбыта. 1952—56 сс. Ойуокон оройуонун Тарын сэттэ кы-лаастаах оскуолатыгар учу-таллаабыта.

1956—61 сс. Якутскай-даагы государственнай уни-верситенка үөрэнэн нуучча тылын уонна литературатын преподавателин идэтин ы-быта.

1961—65 сс. Дирит ор-то оскуолатын директоры-нан, 1965—69 сс. ССКП Чурапчытаагы райкомун пропаганда уонна агита-цияга отделын сөбиздисс-эйинэн

үлэлээбитэ. 1969 с. балаһан ыйтан 1971 с. сэттинны ыйга дьэри Дирит орто оскуолатын директо-рынан, 1971 с. сэттинны ыйтан ССКП Чурапчытаа-гы райкомун иһин: секре-тарынан үлэллэр.

Таб. Пермяков М. Е. 1962 сылтан ССКП чили-энэ.

Таб. Пермяков М. Е. «В.И. Ленин» төрөөбүтэ 100 сы-ла туолуутун бэлэтээн. Килбизинээх үлэтин иһин» медальщиан наһараадалам-мыта.

Таб. Пермяков М. Е. оро-йуон Советыгар эбии быы-барга 45 №-дээх Чурапчы-таагы быыбардыыр уокурук-тан депутатка кандидатынан туруоруллубутун уонна усту-руктааһы быыбар комис-сиятынан регистрациялаан.

НОРУОТ ҮӨРЭБИРИИТИН — БИЛИНГИ СОРИУКТАР ТАҢЫМНАРЫГАР

Сотурутаагыта оройуон оскуолаларын коммунист-учууталларын сүбө муньагар «ССКП XXIV съези норуот үөрэбиринтигэр туруорбут соруктарын олоххо кылаарына партией тэрилтэлэр уонна коммунист учууталлар эппиэттэрин үрдэтэр туһунан» партией райкомун иккис секретара таб. Пермяков М.Е. дакылаата дүүллэрининэ.

Мантан алараа таб. Пермяков М. Е. дакылаатытан уонна кэспэтиилэриттэн бачээттибит.

Оройуонга норуот үөрэбиринтигэр, оскуолалар үөрэтэр-интэр үлэлэригэр уонна ааспыт үөрэх сылыгар, быйылгы үөрэх дьылын бастагы чыппэригэр таһаарыллыбыт итэстэр, көтүгүлэр, быһаарыллыбатах болуурустар билэтин да үгүстөр. Ыччаты үөрэхтээһин таһыма билинги кэр-дөбүлгэ ыраабынан эппиэттэбэт. Үөрэтэр-интэр үлэ сүрүн итэстэрэ туохтарыт?

БАСТАТАН ТУРАН, оскуолаларга үөрэби билин таһыма намыһаа, оҕону кылааска иккис сылын хаалларыы маассабыа, бу эппиэттээх үлэ кэлин 3—4 сылларга иһини диэбит хамсааһын суоҕа буолар. Ону маннык чакчылар көрдөрүлөр. Үөрэби билин 1968—69 сс. 90, 1969—70 сс. 90,3, 1970—71 сс. 92,3 эрэ бырыһыанга тигиэспитэ. Ангардас ити үс сылга 1292 оҕо кылааска иккис сылын хаалларылынна.

Үөрэби билин намыһаа бастагы кылааска киирбит оҕолор 8-с кылааһы бүтэриилэрин бырыһыана ордуң чакылхайдык көрдөрөр. 1962—63 үөрэх сылыгар бастагы кылааска киирбит оҕолортон 1969—70 үөрэх сылыгар 8-с кылааһы Чурапчы орто оскуолатыгар 56,5, Кытаанах орто оскуолатыгар 55, Диринг орто оскуолатыгар 47, Амма орто оскуолатыгар 41,4, Соловьев адыс кылаастаах оскуолатыгар 46, Хайхсыт адыс кылаастаах оскуолатыгар 36 эрэ бырыһыаннара бүтэрдилэр. Мантан көстөрүн курдук, үөрэби билин мөлтөх, оҕо иккис сылын хаалыыта маассабай, үөрэ-

иэччи кэмигэр 8—10 кылаастары бүтэриилэрин бырыһыана быстар намыһаа. Бу иһин билинги оройуонмут норуот үөрэбиринтигэр республикага биер хаалылаах оройуон быһымынан биллэр.

ИККИС БӨДӨҥ ИТЭБЭ-НИНЭН, бастакытан си-бэстээх, бүтүүн үөрэхтээһин Сокуонун куруубаадык иһин, толорбот буолуу чакчылар таһаарылла турар, үөрэнээччилэр ситэ үөрэмккэ үгүстүк уурайылаа-ра буолар. Ол курдук кэлин үс сылга 103 оҕо оскуоланан хабыллыбата, 13 оҕо оскуолаттан уһулунна уонна 35 оҕо оскуоланы бырахта.

ҮҮС БӨДӨҥ ИТЭБЭ-НИНЭН, интэр үлэ мөлтө-бүн оскуолаларга идеяй-политическай интэти уонна комсомольскай, пионерскай үлэбэ улахан итэстэр баалларын түмүгэр, үөрэ-иэччилэр ортолоругар диксипилиннэ мөлтөх, бар-ээдэгэ кэлин куруубай чакчылар таһаарылла ту-раллар. Оҕолор буруйу огоруулар ордуң Чурапчы орто, адыс кылаастаах, Ха-йхсыт адыс кылаастаах, Мугудай орто онтон да атыт оскуолаларга табыста.

Ааспыт сылга тахсыбыт үөрэтэр-интэр үлэ итэстэ-рэ быйылгы да үөрэх дьы-лыгар туоратыллыбатылар ССКП XXIV съезин кэ-ниттэн оскуолаларга интэр-үөрэтэр үлэни кыйан ула-рыта туппатыбыт. Оройуон үрдүнэн быйыл бастагы чыппэргэ үөрэби билин 77,3 эрэ бырыһыан буолла. Хаачыстыбаа билин баара эрэ 14 бырыһыан буолла. 3383 үөрэнээччигэ сыанат турбутуттан 879 оҕо ку-

лазан сыана туруорулуна. Үөрэби билин Кытаанах ор-то оскуолатыгар 72,7, Сыл-лаах орто оскуолатыгар 74,2, Одьулуун адыс оскуолаастаах оскуолатыгар 70,8 эрэ бырыһыанга тигиэстэ. Оройуон оскуолаларыгар үөрэтэр-интэр үлэни тупса-рарга кыахтар толору бааллар. Ону манныктарыт көрүүхкэ сон.

БАСТАКЫТЫНАН, кэ-лин сылларга оскуолалар материалнай базалара бил-лэрдик бөдөрөөтө. 903 миэстэбэ 4 оскуолалар, 150 миэстэбэ 3 типовой интэр-наттар саага тутулуундар. Ол түмүгэр оҕо 8,8 быры-һыана эрэ иккис сменага үөрэнэр буолла. Онон урук-ку өттүгэр үөрэби билин на-мыһаа биричиизиннэн иккис сменага үөрэнип эл-бэтинэн куоһурданар эбит буоллахпытна, ити бири-чиннэ билинги сүннүтүн туоратылына. Көрдөрөн үөрэтэр пособие, техниче-скэй средство сыллата байы-тыллан иһэр.

ИККИИНИНЭН, оскуо-ларга интэр-үөрэтэр үлэни төрдүттэн тупсарар кыах-

таах педагогическай кадры-нан ахсаан уонна хаачысты-ба өттүнэн оройуон сүннү-түн сөптөөхтүк хаачыстыла-на. 487 учууталлар, воспи-тателлэр уонна пионер ба-баайдар 5000-мал эрэ тахса оҕону үөрэтэллэр, ин-тэллэр, эбэтэр биер учуу-талга, воспитатель 12 оҕо-тиксэр. Бу улахан сүөх но-борууска. Кэлин 4 сылга үөрэби саага бүтэрип 90 эдэр специалист кэллэ, 234 учуутал анал үрдүк үөрэх-ситэ сүөх үрдүк үөрэх-төөхтөр. 21 эрэ учуутал анал үөрэбэ сүөх, уонсай орто үөрэхтээх. Педагоги-ческай үлэ маастарыстыба-тын баһылаабыт 3 РСФСР, 12 Саха АССР оскуола-рыт үтүөлээх учууталлар, 31 норуот үөрэбиринтин туйгууннара үлэтиллэр.

Мантан көстөрүн курдук, үлэлииргэ сөптөөх усул бу-йа баарын уонна сыллата бөдөрөөн иһэрин үрдүнэн, үөрэтэр-интэр үлэ проце-дуна уонна түмүгэ көрдөбүлгэ ыраабынан эппиэттэбэт, баар кадрлар кыахтара си-

тэ туһаныллыбат, иһинилэр үлэбэ эппиэттэстэрэ үрдэ-тиллибэт. Ол түмүгэр үлэ эппиэтибэт итэстэр туора-тыллыбаттар.

Үөрэтэр-интэр үлэ намы-һаа биер сүрүн бирич-чиннэн оскуолалардаагы маанайгы сүнүөх партией тэрилтэлэр, партгруппала-оруоллара, биердичлээх коммунистар эппиэттэстэрэ намыһаа, коллективтары түмүүтэ, үөрэтэр-интэр үлэ-ни тупсарыыга баһылыр-көһүлүүр оруолу ылбаттара буолар. ССКП XXIV съези оскуолалардаагы парти-ей тэрилтэлэргэ админис-трация үлэтин контуруу-луур быраабы биэрбитэ. Бу үлэ стилин тосту улары-та тутары эрэйэр. Хонту-руоллуур функция парти-ей тэрилтэ оскуола үлэти-гэр быһаччы ороһор кыа-гы биэрэр. Онон оскуолалар-даагы партией тэрилтэ-лэртэн оскуола үлэтин иһин быһаччы ыйытыы, ирдэбил күүһүрөр, маныаха комму-нист бастагы эппиэттэһи-сүтөр.

(Бүтүттэ 4 стр. көр.)

ОРОЙУОН БАРЫ УЧУУТАЛЛАРЫГАР

Хатылы орто оскуолатын педагогическай коллективын Ы Н Ы Р Ы Ы Т А

ССКП XXIV съези үтүөр көлүөнэни оскуола интэр-үөрэтэр үлэ хаачыстыбатын хайдангытаагар да лаппа тупсарар соругу туруорбута. Бары оскуолаларга бүтүүн ор-то үөрэхтээһини олоххо киллэриэххэ диип ССКП XXIV съезин ыйымыларыгар эппиэт-тэн, билинги оскуолабыт педагогическай коллективэ тохсус пиллетка устатыгар үө-иэччилэри уруокка уонна оскуола табы-нан интэр-үөрэтэр үлэ хаачыстыбатын төр-дүттэн тупсарарга, оҕо кылааска иккис сы-лаачыстыбын мугутуурдуң аччатарга, ха-ачыстыбаа үөрэнэр оҕо ахсаадын элбэтэ-рэ соруктанар.

Оскуола хас биердиги үөрэнээччигэ ба-ры предметтэргэ билинги көрдөбүллэргэ чакчы эппиэттир чинт, диириг би-лиилээх, үрдүк культуралаах буола үүнэ-тахсарын ситиһэргэ оскуолабыт педколлек-тивэ маннык соруктары туруорунар:

1. Оскуола материалнай базатын бөдөр-гөтүүтэ математика, физика, химия, биология, нуучча, саха тылларыгар, географияга, историяга уонна үлэбэ бай ис хоһоонноох кабинеттары тэрийиэхтэ. Би-линги тутулла турар физкультурнай саа-ланы үлэбэ киллэрингэ боччунаах көмө-нү огоруохтут.

2. Бары предметтэргэ учууталлар методи-ческай уонна педагогическай билиилэрин күннэтэ үрдэтэн, хас биердиги учуутал үлэ-тин, үөрэтэр методикатын тупсаран, педа-гогика билинги көрдөбүлүгэр толору эппиэттир уруоктары ытарын ситиһиэхтэ. Үөрэнээччилэр наука төрүттэрин баһы-лыгарга интэриэстэрин, дьулуурдарын үр-дэтэн, биер даҕаны үөрэнэр саастаах оҕо-ну оскуола таһыгар хаалларбакка, бүтүүн орто үөрэхтээһин Сокуонун халбаһааба-ка толоруохтут. Оскуолабытыгар үлэлиир мычат кинээтиги оскуолатын аһахпыт.

3. Эдэр пионердары, комсомолцары коммунистическай ойго-санаага, патриоти-ческай, интернациональнай тыынга, үлэбэ

коммунистическайдыы сыһыаннаһыыта ин-тин болуурустарыгар аһахпыт үрдүк тө-рөһүннээх, тема, идея, методика өттүнэн билинги көрдөбүлгэ толору эппиэттир кы-лаас таһынаагы мероприятиелары утум-наахтык ыһыахпыт.

4. Үөрэх хаачыстыбатын тупсарарга педа-гогика биер сүрүн көрдөбүлэ—профориен-тация болуурустарыгар коллектив били-нги ыһтар үлэтин өссө кинээтиэхтэ. Оскуола выпускниктарын аһааах орто уонна үрдүк үөрэхкэ киириилэрин элбэтэр, баһа-мниилэрин хаачыстыбатын тупсарар ин-тэтин, профориентационны төрдүс кылаас-тан саҕалаан киллэриэхтэ.

5. Педколлектив үөрэх-интэр үлэтин хаа-чыстыбатын тупсарар биер сүрүн суолунан оскуола төрөппүтү уонна общественноһы кытта үлэтин тупсаран тэрийиини аагар. Онон билинги зонанан агитационнай, маас-сабай-политическай үлэни сөргө; педагоги-ческай билинги пропагандалааһына, пио-нерскай отэртэтириин интэр үлэни тэри-йиһэ, үөрэх хаачыстыбатын тупсарыыга педколлектив төрөппүт, общественность биер ойуун-санаанан үлэлирин ситиһиэх-тэ.

Оҕону интэр, үөрэх хаачыстыбатын тупса-ры—бу советскай оскуола ытык наһа. Би-линги оскуолабыт педколлективэ бейэтигэр ыһахпыт бу улахан соруктары толоруута оройуон бары учууталлара, общественность киннэн ойууһтара диип биэгэтин эрэнэбит уонна аһахтын үөрэх-интэр үлэтин хаачы-стыбатын мугутуурдуң тупсарарга бары кыагы, күүһү туһанан туран үлэлииргэ диип ыһырабыт!

Педколлектив аһахпыт Е. Е. СИВЦЕВ, оскуола директора, Д. П. КЛАДИНА, оскуола партией тэрилтэтин секретара. (Ыһыры ССКП райкомун бюротунан би-йиринэ).

дүк үөрэби бүтэрэн респу-блика үөрэбин уонна культу-ратын биллэр-көстөр де-тэллэринэн буолбуттара.

Бүгүн киһи биэс отделе-иеларыгар алта сүүсчүө иһин үөрэнэр.

Физкультурнай отделе-иһэа ордуң тэһиһи кор-рунунан мотоспорт буолар. Сүүсчүө уолаттар уонна кыргыттар мотоциккай ил-дэ сылдыарга быһаан ыл-лаллар. Үгүстэр разрядтаах спортсменнар. Мотоцикка-йан сылдыһыны байылаа-быттар ортолоругар Галина Тобенькова (хаһас дьэни), Валентина Кривошеина, Та-тьяна Колегова эмиэ баал-лар.

С. Губскай фотота, ССТА фотохронистата.

КОМИ АССР. Сыкууа-кардаагы 1 №-дээх педаго-гическай училище началь-най оскуола учууталларын национальнай кадрларын ба-лэмнээбитэ үйэ аһара буол-ла Республика оскуолала-рыгар киһи бэлэмнээһин ал-та тыһыынча выпускникта-ра үлэтиллэр. Үгүстэр үр-

КЫҢЫЛ ХААЛТЫС

«Сага олох» хаһыат редакциятын уонна ычат ортотугар үлэбэ штаты таһынан отделын аналлаах таһаарымылар 7 (10) №-рэ

ДРУЖИНАБЫТ

Дружина уон этэрээтлэр 226 пионер, 116 октябренок баар. Ужа фланга VI «а» кылаас пионердара иһэллэр. «Мэлдьи бэлэм» маршка сэттэ маршрутуна айданыбыт.

«Билин дойдутугар айан» маршрут—56 аба «4», «5» сылаада үөрэнэр. Бастаах чыыһа үөрэти билли 81.4 быгыһыан ага. Дружина сүрүн соруга—итин үрдэтти. Үөрэххэ энциклопедия үрдэтти туһутар дьуһурунай кылаастар ытыллыбыт сыналлары күнүгэ учуоттаа иһэллэр. Иккис чыыһага нуучка уонна саха тылларыгар предметтэй нэһилэллэри ыттыбыт. Ол предметтэри кэрэхсээһини үөскэтэр.

«Пионерстрой» маршрут—Абаа хорсун пионердарыгар памятник тутарга анзаан пионерскай комитет мул. ыуунубут. Бастааххэ 2 тонна хаарбах тиири тийтэр биһиги.

«Пионерскай знамаларга тэннэһин» маршрут—«Пионерскай символуна уонна ритуаллар», «Дружинабыт иһин аатын сүгэр», «Бүгүнгү пионердар» диин темаларга VI «а», V «а» кылаастар пионердара этэрээт абаас сбирдарын ыттылар.

«Бир санаабыс» маршрут—VII «а» кылаастаах Катя Попова «Пионер Востока» хаһыатынан аадырыһын биллэрбитэ. Ойно хардалаан 90 сурун кэлэн соһутта. Биһиги де кэлэ турар. Сорох аадырыстары Катя табаарыстарыгар биэртэлээтэ. Ойон пионердар казах, узбек оҕолорун кытары доһордоһоллор.

«Звездочка» маршрут—бирдин үрдүкү кылаас алын кылааны шефтээр. Эдэһийдэр уонна убайдар киниэ көрдөрөлөр, ырма, үгкүү үөртөллөр. Ордуи үчүгэйдик V «а» кылаас үлэллэр.

Татья ПОСЕЛЬСКАЯ.
Дружина Советын председатели.

Дружинабыт Николай Дмитриевич Субуруускай аатын сүгэр. Кини аатынан динитээхтин кини туттар. Бу ааты сүгэр энциклопедия чуолкайдык өйдүүр туһутар хаас бирдин пионер иһин олобун, төрөөбүт норуотугар өгөтүп үчүгэйдик биһилтээх. Биһиги «Маарыкчан» диин пионерскай этэрээтти ол иһин «Кини аатын биһиги дружинабыт сүгэр» диин сбирү ытты.

Өссө эрдэ, дружина бүтүнүү Николай Дмитриевич памятниктар венка уурбута, памятникты мэлдьи көрөргө-харайарга быһаарыммыта. Оттон биһиги Чурапчы бойобуой дружинатын командирын олобун, үлэтин туһунан матырыяал хомуһан барбыһыт.

Сбирбутугар хомуллубут матырыяалларга олобуран бэсчэдэ буолбута. «Марыкчанецтар» үлэбэ, үөрэххэ туйгун түмүктэри сииһэргэ бары биэ тылдарын биэрдилэр.

Бу үлэ салгын ытыллыа. Биһиги Чурапчы бойобуой дружинатын баһыастарын көрсүһүүгэ «Уот Ньургустайы» суруйбут Василий Сергеевич Соловьев кытары сибээстэһэргэ быһаарын ытты.

Катя ПОСТНИКОВА,
V «а» кылаас.

Калинин В. И. Ленин аатынан Бүтүн Союзтаах пионерскай тармак бэйэтин үйэ аһардаах юбилейин чыыһаахтын көрсөргө олоһоннор. Эдэр пионердар үчүгэй үөрэхтэрин, үгэ дьылаларын, кэрэхсээһинлээх сбирдарын—барытын ити юбилейга абыллар.

Пионердар ытар-үтө дьылалара үгэс уйгу-сыһан оҕоһуутугар быһаах ытты, сэрин, үлэ иһэллэригэр тигуровскай көмөнү оҕоруу, октябрениктары, кыра оҕолору шефтэни, зонанит үлэбэ ытты.

Күндү пионердар! Дружиналаргыт бу персоникаларгыт эһиги бэйэбит олоххут, ытар үгэс үлэлэргит, бастык пионердар, аба табаарыстарыгар туһаарыан суруйоххутун сөп. Бэйэбит уруһуй-дергэти, фотоснимоктаргытын эмнэ ытаргыт наада. Хаас бирдин дружина «Куруук бэлэм» «Марш маршруттарынан хайдах айанныыргытын кэрэхсээһинлээхтин, атыттага итэриэһиргэтэр тына суруйохтааххыт уонна «Сага олох» хаһыат редакциятыгар ытыахтааххыт. Матырыяалларгытын дружина Советыгар дүүллэһэн эрэ барап ытаргытыгар сүбэллэбит. Суруктаргыт нэһилэрин таһаар «Пионерия 50 сыла» диин суруйаргытын умнума.

Перекличка 1972 сыл мез ыйын 19 күнүгэр түмүктэһиһэ. Кыайылаахтар ЫБСЛКС райкомун ойдобунуу бэлэхтэриһин наһарадаланыахтара.

Эһигиттэн көрөхсөһиллээх суруктары, уруһуйдары, хаартыскалары күүтэбит.

СНИМОККА: Чурапчы абыс кылаастаах оскуолатын эдэр корреспондентара сага корреспонденцияны дүүллэһэллэр.
П. ПОПОВ фотота.

АБАЛАРБЫТ АЛБАННААХ ААТТАРА

Оскуолаада Аба дойдуну нөмүскүүр Улуу сэрин ыттылаахтарын, үлэ ветеранарын кытта көрсүһүү үгүстүк буолар.

Биһиги кылааска аатырбыт артиллерист Г. Д.

Протодьяконов, сиилиет Г. Д. Ефимов Аба дойдуну сэринтин туһунан бэсчэдэ оҕорбуттара. Кинилэр сэрин ураты ыар усулуобуйагыгар сымдыан, бүтүгү дьоллоох олоххут туһутар

геройдуу охсуспуттар.

Ол хорсун быһаарылар—биһиэхэ умсулданнаах холобур.

Аля НОХТУНСКАЯ,
VI «б» кылаас.

Биһиги төрөөбүт норуоттун уусуран айымньыларын, оҕоһуоттарын үөрэттэ, биллэргэ уонна сатаан оҕорорго, ону олоххо туһаарга дьулуһабыт.

Ахсынньы 4 күнүгэр «Ленин орденнаах Саха АССР 50 сылыгар айхал» диин темага дружина сбирэ буолла. Ойно кылаас охсуһтан пионердар Саха сирин туһунан бэсчэдэлэри оҕордулар уонна бирдин саха дьы уусуран нүөмэри толордулар.

Оҕолор бэйэлэрэ астаабыт астарын, араас оҕоһуоттарын быһысталаах тариллэһэ, Уопсай түмүккэ бастаах мистэри V «б»,

иһаһи IV «б» кылаастар этэрээттэрэ кылылар. Ону таһынан этэрээттэрини аһини хаһматтарын көрүү ытыллына. Оҕолор үгүстэ, орду V «б», V «б», VI «а» кылаастар, национальнай көстүүмнээх кэлбиктэр.

Бу сбиртэн биһиги Сахабыт сирин туһунан элбэх саһаан биһилибит.

Вера НОБВА,
VII «б» кылаас үөрэнээччэ.

СНИМОККА: IV «б» кылаас үөрэнээччитэ Поля Алексеева Саха сирин сиртэн хос-товор баайын туһунан кэпсир.

П. ПОПОВ фотота.

Сотинны 22—27 күнүгэр Саха тылын уонна литература тын нэдиэлэтэ аһарыллыа. Нэдиэлэ кылаас ахсын ытыллыбыт бэсчэдэлэриһин саһаламмыта. Оттон салгы кылаастарга бирдин уол, бирдин кыыс таһыллар хоһоон аадытыгар, ырмаага күрэхтэһиктэрэ.

Кыайылаахтарынан хоһоон аадытыгар Егорова Аня (VII «б»), Чингиснарог Стасин (VIII «а»), ырмаага Гудлена Марфа (VIII «а») уонна Дьяконов Минна (VIII «б»), буолбуттара. Уруһуй уонна үчүгэй сочинение конкурсугар оҕолор активнайдык ыттылытара. Уопсай түмүккэ ахсын «а» кылаас бастаагыта.

Федя ПОСЕЛЬСКАЯ,
VII «а» кылаас.

Газета выходит по вторникам,
четвергам и субботам на
якутском языке.